

RETTIGHEDER OG PLIGTER FOR ENLIGE

- Hvad gælder når man modtager
ydelser
forbeholdt enlige

FORMÅLET MED FORHØJEDE YDELSER TIL ENLIGE

- At yde en form for kompensation for de fordele som gifte og samlevende har ved at være 2 om husstandens udgifter og gøremål:
 - Det er navnlig en kompensation af de økonomiske fordele i forbindelse med betaling af de faste udgifter og udgifter til dagligt forbrug
 - Men også en kompensation for den manglende praktiske hjælp i hverdagen med opgaver såsom at hente, bringe og passe børn, indkøb, madlavning og rengøring m.v.

YDELSER TIL ENLIGE

⦿ Enlig forsørger

- Forhøjet- og særlige børnetilskud
- Økonomisk friplads i daginstitution
- Højere boligsikring

⦿ Enlig pensionist

- Højere pensionsydelse
- Højere pensionstillæg
- Muligheder for personlige tillæg
- Højere boligsikring

HVAD KOMMER VI IND PÅ:

- ◉ Hvilke særlige regler gælder når man modtager, sociale ydelser som enlig
- ◉ Hvordan skal/må myndigheder behandle borgeren i de sager de vil undersøge
- ◉ Hvilke begreber bruges for at afgøre om man er enlig i ”lovens forstand”
- ◉ Hvad betyder begreberne i en lovlig praksis

SAMLEVENDE ELLER ENLIG?

- ◉ Der er **ikke faste grænser** for, hvornår en person er enlig eller samlevende.
- ◉ Vi lever på forskellig vis, og myndighederne skal derfor altid **lave en konkret vurdering** af den enkelte borgers forhold.
- ◉ Efter loven betragtes en person som **samlevende**, når personen har **fælles husførelse** med en anden person, som det er muligt at indgå ægteskab med.

UDGANGSPUNKT FOR KOMMUNEN:

- ⦿ 2 personer, der lever sammen på en fælles bopæl er **samlevende**
- ⦿ 2 personer der lever hver for sig er **enlige**
- ⦿ Alligevel *kan* 2 personer, der har samme bopæl i nogle tilfælde godt betragtes som **enlige** og
- ⦿ Også 2 personer, der lever hver for sig, *kan* betragtes som **samlevende**
- ⦿ Man skal altid betragtes som enlig hvis man kun bor sammen med en/nogle man - efter dansk ret - ikke kan indgå ægteskab med

ER "REEL ENLIG" SELVOM MAN DELER BOLIG MED EN ANDEN PERSON NÅR

- ◉ Man lever adskilt både økonomisk og praktisk eller
- ◉ Man kun bor sammen med sine børn, søster, bror, forældre eller bedsteforældre

”FÆLLES HUSFØRELSE” ER NÅR

- Man samlet set har de **samme økonomiske og praktiske fordele**, som **gifte og samlevende** har ved at være 2 om at betale faste og løbende udgifter og
- Ved at være 2 om at udføre det praktiske arbejde i hjemmet

- Kommunen skal altså vurdere hvor mange økonomiske og praktiske fordele man har ved at have et forhold til en anden person som man ville kunne indgå ægteskab med
- Det betyder at man kan blive betragtet som samlevende med en person uden man er kæreste med personen eller har til hensigt at gifte sig med personen

HVAD ER "TILLADT" NÅR DU MODTAGER YDELSER SOM ENLIG

- Et socialt liv sammen med en kæreste
 - Overnatte og spise hos hinanden ind i mellem
 - Gå i biograf, spise ude , dyrke fælles fritidsinteresser
 - Deltage i familiefester, fejre højtider og ferier sammen
 - Få hjælp til praktiske opgaver i en periode hvor du er syg
 - Eje en bil , en båd eller et sommerhus sammen med en anden person, så længe man derudover lever hver for sig med adskilt økonomi på andre faste udgifter

HVAD ER "FORBUDT" NÅR DU FÅR SOCIALE YDELSER SOM ENLIG

- ◉ Du må ikke have fælles husførelse med en anden person
- ◉ Det betyder at du ikke må have indrettet dig sådan, at du har samme økonomiske og praktiske fordele som gifte og samlevende personer har
- ◉ Du må ikke have fælles økonomi med en anden person i forhold til løbende faste udgifter
- ◉ Du må ikke dele alle praktiske daglige gøremål i hjemmet med en anden person

DER ER GRÆNSER FOR HVOR MEGET DU MÅ DELE MED EN PERSON DU IKKE BOR SAMMEN

- ◉ Ingen fælles daglig husførelse:
- ◉ grænser for hvor mange faste løbende udgifter du deler med den anden f.eks. Bolig, el, gas, vand og varme, forsikring, licens telefon, internet og bil. Udgifter til mad, husholdningsvarer transport og benzin
- ◉ Og grænser for hvor meget praktisk arbejde i hjemmet man må dele f.eks. Handle ind, lave mad vaske tøj, gøre rent, ordne have .
- ◉ Hvis det er en ny kæreste/ven der henter eller passer børnene er det praktisk hjælp

EKSEMPEL PÅ KÆRESTER SOM ER ”REEL ENLIGE”

- Kirsten og Peter er enlige pensionister:
- Er blevet glade for at tilbringe tid sammen: spiser sammen 3- 4 gange om ugen - mødes et par gange om ugen i pensionistklubben - de skiftes til at komme hos hinanden og spiser sammen, men skiftes til at betale for maden - nogle nætter overnatter de sammen - de rejser sammen på rejser med pensionistklubben, men betaler hver for sig.
- På rejser betaler de hver for sig eller skiftes til at betale mad for hinanden

EKSEMPEL PÅ EN DER IKKE ER ENLIG ” I LOVENS FORSTAND”

- ◉ Maria er ikke enlig:
- ◉ Har en datter fra tidl. Forhold. Har haft ny kæreste i ca. 9 mdr.
- ◉ Han har ejerlejlighed , som er til salg
- ◉ Betaler egne boligudgifter og modtager post på sin adresse
- ◉ Efter 5-6- mdr. sov kæresten næsten hver nat hos Maria og spiste hos hende morgen og aften.
- ◉ Han betaler ikke husleje eller andre faste udgifter til Maria, men han betaler når de handler ind sammen og spiser ude
- ◉ Allan passer Marias datter : de dage hvor Maria møder tidligt afleverer han datteren i børnehaven og passer hende
- ◉ Om aftenen, når Maria arbejder eller er ude med veninder

”REEL ENLIG” SELVOM MAN HJÆLPER HINANDEN

- ◉ Du må godt have et godt samarbejde med børnenes anden forælder
- ◉ Du må gerne få hjælp til praktiske ting når du eller børnene er syge
- ◉ Det betragtes som børnenes samvær med ex.en, når han/hun henter, bringer og er sammen med børnene
- ◉ Du må godt modtage bidrag til dine børn fra den anden forælder, både i form af konkrete ting eller ved kontante bidrag
- ◉ OBS: brug kontooverførsel med tydelig angivelse: ”bidrag til børn”

EKSEMPEL PÅ 2 FRASKILTES SAMARBEJDE OM FÆLLES BØRN - MOR ENLIG I ”LOVENS FORSTAND”

- ◉ Har ikke boet sammen i et år-2 fælles børn
- ◉ Far lille lejlighed uden vær. Til børnene
- ◉ Far ingen arbejde , på kontanthjælp - ikke råd til større bolig
- ◉ Parret har stadig fælles forbrugslån, begge afdrager
- ◉ Ingen fast aftale om børnebidrag - Far køber nogle gange ting og tøj til børnene
- ◉ Han har givet Mor en vaskemaskine engang
- ◉ Fast aftale at Far kommer hver uge og er sammen med børn i Mors lejlighed, så laver Far mad og lægger børn i seng
- ◉ Oftest er mor ikke hjemme , men holder friaften ude
- ◉ Far kan komme når han har lyst og tid for at lege med børnene i Mors bolig. Spiser sjældent med.
- ◉ Far har ikke nøgle til lejligheden , men det ældste barn har selv nøgle

Sådan skal kommunen undersøge og sagsbehandle

DINE RETTIGHEDER OG KOMMUNENS PLIGTER

HVIS KOMMUNEN BLIVER I TVIVL OM DU FORTSAT ER ENLIG I LOVENS FORSTAND

- ◉ Du skal have at vide hvilke konkrete oplysninger du kan komme med for at dokumentere at du er enig
- ◉ Hvis du bliver indkaldt til et møde, kan du tage en bisidder med
- ◉ Der skal udarbejdes et referat/notat af den samtale du har deltaget i.
- ◉ Du bør have udleveret dette, så du kan rette misforståelser og fejl.
- ◉ Du kan altid selv bede om aktindsigt i din sag
- ◉ Det er vigtigt at fejl og misforståelser bliver rettet tidligst muligt, så kommunen har et korrekt grundlag at træffe afgørelsen på
- ◉ Du skal ikke skrive under på , at du ikke er enig, hvis du er uenig i kommunens vurdering
- ◉ Du har krav på at blive partshørt i de akter, som afgørelsen bliver truffet på
- ◉ Dette kan ikke foregå på et møde, men du skal have rimelig tid til at læse igennem hjemme og komme med dine kommentarer før afgørelsen træffes
- ◉ Du har krav på en skriftlig afgørelse, med konkrete begrundelser for deres vurdering af hvorfor de evt. anser dig for ikke at være enig
- ◉ Der skal også gives skriftlig vejledning om klage mulighed

KOMMUNENS PLIGT I SAGSBEHANDLINGEN

- ◉ Kommunen skal undersøge forholdene grundigt i samarbejde med borgeren og skal sandsynliggøre at man ikke er enlig i ”lovens forstand”
- ◉ Sager om reelt enlige er komplekse og indeholder ofte rigtig mange oplysninger
- ◉ Hvis der har været tale om ”observationer”, skal borgerne også have mulighed for at forklare sig og begrunde de konkrete forhold før de kan indgå i den ”bevismæssige vurdering”

KOMMUNEN HAR ANSVAR FOR AT INDSAMLE TILSTRÆKKELIGE OPLYSNINGER TIL SAGEN

- ◉ Det er kommunen der ved almindelig **Bevisvurdering skal sandsynliggøre** at borgeren har fælles husførelse med en anden person
- ◉ Beviserne skal samlet skabe en **velbegrundet formodning om fælles husførelse** med en anden person
- ◉ Der skal være **tungtvejende beviser**
- ◉ Der må **ikke være uafklarede, modstridende oplysninger i sagen**
- ◉ Der kan **ikke træffes afgørelse om ophør eller tilbagebetaling**, hvis det ikke er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at der er fælles husførelse mellem parterne

ANKESTYRELSENS KRAV TIL KOMMUNERNES SAGSBEHANDLING

- ◉ Stor vægt på sammenblandet økonomi
- ◉ Anonyme anmeldelser - ingen eller ringe værdi
- ◉ Bilobservationer - ingen eller ringe vægt
- ◉ Kun besøg i borgerens hjem efter klar aftale med borger
- ◉ Oplysninger via Facebook og sociale medier kun når det er åbne profiler - kan godt have en kæreste og ”være i et forhold” og alligevel være ”enlig”
- ◉ Hvis der ikke er andet end borger selv har fortalt - ingen værdi
- ◉ Modstridende oplysninger i en sag må sagsbehandleren undersøge spørgsmålet nærmere eller undlade at lægge vægt på oplysningen til skade for borgeren
- ◉ De modstridende oplysninger skal altså være tilbagevist af kommunen hvis det skal kunne bruges i en afgørelse til skade for borgeren
- ◉ Hvis kommunen mener at borgeren har modtaget ydelser som enlig ”mod bedre vidende” og derfor skal betale ydelser tilbage, kan dette kun kræves for de perioder som kommunen kan påvise at borger haft fælles husførelse.
- ◉ Og at der har været ”bedre vidende” i hele perioden
- ◉ Der foreligger ”ond tro” hvis borgeren vidste eller burde vide, at borgeren skulle oplyse kommunen om nærmere bestemte forhold
- ◉ Evt. ”Ond tro” skal konkret begrundes i afgørelsen